

Notat

Modtager(e):

Uddannelses- og Forskningsudvalget

Kopi:

Kommenteret høringsnotat vedrørende ændring af lov om maritime uddannelser og lov om vurdering af udenlandske uddannelses kvalifikationer m.v.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har den 31. oktober 2014 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring blandt relevante institutioner og organisationer. Herudover har høringen været offentliggjort på Høringsportalen.

Efter høringsfristens udløb den 28. november 2014 er der indkommet 17 hørings-svar.

I dette notat gives et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget.

Overordnede bemærkninger til lovforslaget:

Dansk Byggeri, Kulturministeriet, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, Søfartens Ledere, Danske Professionshøjskoler, 3F Transport, Danske Universiteter, Institut for Menneskerettigheder, Undervisningsministeriet, FTF og DI har ingen bemærkninger til ændringen eller er positive overfor ændringen.

Danmarks Rederiforening bemærker, at de savner en afgrænsning i selve lovteksten, som fastslår, at lovens område vedrører uddannelse af maritimt personel.

MARTEC bemærker ligeledes, at det kan være svært at se, hvilken international regulering uddannelserne skal følge, når det ikke fremgår af lovteksten.

Ministeren oplyser, at det i bemærkningerne er beskrevet, at uddannelserne skal danne grundlag for at kunne opnå sønæringsrettigheder. Det fremgår fortsat af § 1, stk. 1, at uddannelses- og forskningsministeren tilrettelægger et samordnet system af uddannelser med henblik på søfarts- og fiskerierhvervets forskellige beskæftigelsesområder.

Formålet med ændringen er bl.a. at gøre mulighederne for udbud af maritime uddannelser mere fleksibelt, så det ikke kræver lovændring, hvis uddannelsesinstitutioner ønsker at udvikle en ny relevant maritim uddannelse.

Det vil fortsat fremgå af uddannelsesbekendtgørelserne, hvilken international regulering uddannelserne er underlagt. Det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt at

10. december 2014

Uddannelses- og
Forskningsministeriet
Ministersekretariatet

Slotsholmsgade 10
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 14/010146-15

nævne specifikke internationale krav i loven, da det ikke kan udelukkes, at der kan udbydes uddannelser, der ikke falder under de pågældende krav.

Forholdet til den offentlige forvaltning

Svendborg Søfartsskole, MARTEC og SIMAC har bemærkninger til ændringen, som omfatter institutionerne af forvaltningsloven samt lov om offentlighed i forvaltningen.

Svendborg Søfartsskole mener, at det vil betyde væsentligt øgede administrative udgifter for institutionen at skulle administrere regelsættene, og at det – efter institutionens vurdering – er en meget omfattende ændring i forhold til gældende regler.

SIMAC mener ikke, at det er hensigtsmæssigt for bestyrelsens arbejde, såfremt der kommer fuld offentlighed omkring arbejdet.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

MARTEC spørger, hvad det betyder, når det af lovforslaget fremgår, at det ikke er hensigten at ændre ved ejendomsforholdene.

Ministeren oplyser, at forslaget ikke vil nødvendiggøre betydelige ændringer af institutionernes daglige arbejdsgange. Forholdet til de studerende er i forvejen underlagt et regelsæt, der tager udgangspunkt i forvaltningsloven, følger af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og god forvaltningsskik eller er at finde i uddannelsesbekendtgørelserne.

De maritime uddannelsesinstitutioners ledelse samt bestyrelser er i forvejen omfattet af forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet, kapitel 4 om partens aktindsigt, kapitel 5 om partshøring, kapitel 6 om begrundelse og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.

I forbindelse med bestyrelsens arbejde finder ministeren ikke, at der er forhold ved de maritime uddannelsesinstitutioner, der bør føre til, at de ikke kan reguleres efter de almindelige regler for området, herunder om offentlighed. De maritime uddannelsesinstitutioner er overvejende finansieret af offentlige midler, hvorfor det anses for nødvendigt, at uddannelsesinstitutionerne også skal følge reglerne i lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven.

Der er tale om, at de maritime uddannelsesinstitutioner bliver underlagt samme regelsæt som samtlige andre uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

For så vidt angår *MARTEC*'s spørgsmål om betydningen af, at lovforslaget ikke ændrer ved ejendomsforholdene, kan det oplyses, at lovforslaget efterfølgende er blevet tilrettet således, at det nu alene fremgår af lovforslaget, at institutionerne skal følge reglerne i forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen. Dermed er det ikke længere relevant at tage stilling til, hvorvidt ændringen kunne påvirke institutionernes ejendomsforhold.

Internationale studieforhold

Danske Studerendes Fællesråd er positive overfor tiltag, der øger sammenhængen i uddannelsessystemet og gør det lettere og mere fleksibelt for studerende at bevæge

sig på tværs af uddannelser. Danske Studerendes Fællesråd bemærker dog, at de ikke mener, at uddannelsesinstitutionernes mulighed for at udbyde uddannelse i udlandet som indtægtsdækket virksomhed er til de studerendes fordel.

Danske Studerendes Fællesråd er bekymret for, at det kan medføre deltagerbetaling samt sænke kvaliteten i uddannelserne.

SIMAC er positive overfor, at de maritime uddannelsesinstitutioners internationale samarbejder understøttes.

Søfartsstyrelsen bemærker, at gennemførelse af en maritim uddannelse i udlandet er omfattet af samme internationale forpligtelser, herunder tilsyn, hvis der skal udstedes sønærings- og kvalifikationsbeviser, som er omfattet af henholdsvis STCW og STCW-F konventionen.

Ministeren oplyser, at formålet med ændringen er at skabe muligheder, som institutionerne kan vælge at gøre brug af. Ministeren finder ikke, at det er hensigtsmæssigt at begrænse uddannelsesinstitutionernes muligheder for udbud i udlandet, og ministeren finder endvidere ikke, at det vil være muligt at finansiere udenlandske udbud med midler fra den danske stat. Da udbud som indtægtsdækket virksomhed ikke må finansieres af de midler, som uddannelsesinstitutionerne modtager som taxametertilskud, mener ministeren ikke, at et evt. udbud vil forringe kvaliteten af de ordinære uddannelsesudbud.

Det er desuden tale om regelharmonisering, så de maritime uddannelsesinstitutioner får samme muligheder som erhvervsakademier og professionshøjskoler.

Ministeriet er opmærksom på de internationale forpligtelser, der følger de maritime uddannelser. Der er med ændringen ikke hensigten, at der skal ændres herved. Som ved øvrige uddannelser er det forventningen, at de maritime uddannelsesinstitutioner i forbindelse med indgåelse af samarbejdsaftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner og ved godkendelse af studerendes forslag til udlandsophold forholder sig til indholdet af den pågældende uddannelse, og hvorvidt der er mulighed for at tildele merit for uddannelseselementerne, samtidig med at internationale forpligtelser overholdes.

Forskning og udviklingsviden

MARTEC spørger, om uddannelsesinstitutionerne selv skal være med til at definere relevansen af den forskning og udviklingsvirksomhed, der skal igangsættes, og om en formulering af disse krav vil kunne give anledning til vanskeligheder i forbindelse med institutionsakkrediteringen.

Ministeren oplyser, at det er uddannelsesinstitutionerne, der selv vurderer, hvilke forsknings- og udviklingsopgaver der skal udføres på institutionen. En bestemmelse af hvilke forsknings- og udviklingsopgaver institutionen prioriterer, påvirker ikke et akkrediteringsforløb negativt. Tværtimod skal forsknings- og udviklingsopgaver netop understøtte, at kvaliteten i uddannelserne højnes, og institutionernes prioritering og ansvar er derfor væsentligt her.

International regulering

MARTEC spørger om, hvordan det sikres, at de maritime uddannelser udvælges korrekt, og hvordan det sikres, at kommende STCW- og IMO-regulativer overholdes, når reguleringerne ikke nævnes i loven.

Ministeren oplyser, at der ikke foretages ændringer i loven, der påvirker de internationale forpligtelser, der følger med de maritime uddannelser. Det vil fortsat fremgå af uddannelsernes bekendtgørelser, hvilken international regulering de enkelte uddannelser skal leve op til.

Men såfremt uddannelsesinstitutionerne opnår institutionsakkreditering, er det op til institutionerne og deres kvalitetssikringssystemer at sikre overholdelsen af den internationale regulering.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Antallet af studiepladser

MARTEC spørger til, hvordan reguleringen af studiepladser vil foregå i forhold til optaget fremover, samt hvad der sker ved en overskridelse af en dimensionering.

Ministeren oplyser, at det nuværende kvotesystem for reguleringen af studiepladser vil blive erstattet af udmeldinger fra ministeriet om de fastsatte uddannelsespladser. Hvis det viser sig, at der inden for en uddannelsesretning er behov for flere eller færre uddannelsespladser, vil den foreslåede ordning være mere fleksibel. Det vil fortsat kun være de uddannelser, hvor der er et behov for adgangsbe- grænsning, der vil blive dimensioneret.

I lovforslaget foreslås det med bestemmelsen i § 7 a, stk. 2, at en overskridelse af en udmeldt dimensionering vil betyde, at de overskydende studerende ikke udløser tilskud.

Sagkyndig

MARTEC spørger, om bestyrelsen kan anvende andre metoder end udpegning af sagkyndig, når vedligeholdelsesniveau opnås på anden vis.

Ministeren oplyser, at udpegning af en sagkyndig (tilsynsførende) af bestyrelsen bidrager til en bedre og mere gennemsigtig ansvars- og rollefordeling mellem bestyrelsen og institutionens daglige ledelse i forbindelse med den langsigtede vedligehold af institutionens ejendom m.v., der lever op til et forsvarligt og tidssvarende standarder for området. Det er dog op til bestyrelsen at beslutte, hvem den sagkyndige skal være.

Bestemmelsen er en harmonisering af reglerne, så der gælder de samme regler som for erhvervsakademier og professionshøjskoler.

Akkreditering

MARTEC spørger til akkrediteringsforholdene.

Ministeren oplyser, at med vedtagelsen af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner i 2013 (lov nr. 601 af 12. juni 2013) besluttede et enigt Folketing, at de maritime uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort skulle være omfattet af reglerne for institutionsakkredite-

ring. Alle de maritime uddannelsesinstitutioner er omfattet – også de institutioner, der ikke udbyder uddannelser på videregående niveau. Som det fremgår af bemærkningerne til lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner underlægges alle de maritime institutioner samme form for ekstern kvalitetssikring i form af institutionsakkreditering for at sikre sammenhængen mellem de forskellige maritime uddannelser.

At de maritime uddannelsesinstitutioner har et særligt udbud af uddannelser, som ikke alle er videregående, er der også taget højde for i lov om akkreditering af videregående uddannelser, idet der på det maritime område er givet de nødvendige muligheder for at kunne tilpasse konsekvenserne af en betinget positiv institutionsakkreditering eller et afslag på institutionsakkreditering og opfølgningen herpå. Der skal træffes en konkret afgørelse om, hvordan der bedst muligt kan rettes op på forholdene, så institutionen kan opnå en positiv institutionsakkreditering. Herunder skal der tages hensyn til de internationale regler og konventioner, som Danmark er underlagt på det maritime område.

Institutionsakkrediteringen skal sikre den enkelte institutions kvalitetssikringssystem i forhold til de fastsatte kriterier for kvalitet og relevans, som er: Kvalitetssikringspolitik og – strategi, kvalitetsledelse og organisering, uddannelsernes videngrundlag, uddannelsernes niveau og indhold og endelig uddannelsernes relevans. Den eksterne kvalitetssikring er således udviklet til at sikre alle led i kvalitetssikringen af alle de uddannelser, som institutionen udbyder, og danner samtidig grundlag for ministeriets godkendelse af uddannelserne og taxameterudbetalingen af disse. Derfor kan andre internationale akkrediteringer ikke afløse den nationale kvalitetssikring, men en international akkreditering kan anvendes aktivt som dokumentation i forhold til den nationale kvalitetssikring, i det omfang de understøtter de forhold, der skal oplyses i den forbindelse.

Ministeren oplyser, at der ikke med dette lovforslag foretages ændringer i reglerne for institutionsakkreditering.